ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Національного університету
«Одеська юридична академія»
_____ проф. Олег ТОДОЩАК
«11» ____ 2023 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Колодіна Дениса Олексійовича на тему «Концептуальні засади кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні», подану на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

Рецензенти, призначені рішенням Вченої ради Національного університету «Одеська юридична академія», а саме: доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» - **Євген Юрійович Полянський;** доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» - **Євген Львович Стрельцов**; доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» - **Вячеслав Олексійович Туляков;** розглянувши дисертацію та наукові публікації, у яких висвітлено основні наукові результати дисертації Колодіна Дениса Олексійовича, а також за результатами фахового семінару для апробації докторської дисертації, проведеного 11 грудня 2023 року, протокол №5, встановили наступне.

Обґрунтування вибору теми дослідження та зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Однією із ключових засад конституційного ладу України є принцип народовладдя. Відповідно до ч. 2 ст. 5 Конституції носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ, який здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Ці конституційні приписи створюють підґрунтя для поділу засобів організації та здійснення публічної влади на два види: пряму (безпосередню) та непряму (представницьку) демократії. Вирішальною складовою безпосередньої демократії виступає народне волевиявлення, яке згідно із ст. 69 Конституції України здійснюється, насамперед, через вибори або референдум.

З конституційно-правових позицій народне волевиявлення не обмежується лише особистими інтересами носіїв виборчих чи референдумного прав, а включає до себе і публічний інтерес, пов'язаний з необхідністю збереження і розвитку демократичних засад відтворення та ротації влади. Звідси постає, що видовий чи родовий (за чинним КК України виборчі права громадян постають як видовий об’єкт, за проектом нового – як об’єкт родовий) об’єкт діянь, передбачених ст.ст. 157-160 КК України, не може ототожнюватися лише з одним елементом народного волевиявлення,

оскільки такий підхід ефективну кримінально-правову охорону зазначеного об'єкта фактично унеможливлює, а низку закріплених у КК діянь перетворює на безоб'єктні посягання.

Проте, аналіз наукових робіт різних років видання, у тому числі, і монографічного та дисертаційного рівня (зокрема таких, як роботи: Медіної Л.П. «Кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих прав громадян України (ст. ст. 157, 158, 159 КК України)» (2004 рік), Мельника М.І. «Кримінальна відповідальність за злочини проти виборчих прав» (2005 рік), Мягкова М.О. «Перешкоджання здійсненню виборчого права» (2006 рік), Лихової С.Я. « Злочини проти громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина за Кримінальним кодексом України (теоретико-правове дослідження)» (2006 р.), Андрушка П.П. «Злочини проти виборчих прав громадян та їх права брати участь у референдумі: кримінально-правова характеристика» (2007 р.), Мозоля С.А. «Запобігання злочинам проти виборчих прав громадян» (2008 рік), Красноголовця С.В. «Кримінальна відповідальність за порушення виборчих та референдних прав громадян в Україні та державах центральної Європи (порівняльний аналіз на прикладі Польщі, Словаччини, Угорщини, Чехії)» (2009 рік), Семенюка О.О. «Кримінально-правова характеристика порушення законодавства про референдум» (2009 рік), Берднік І.В. «Кримінальна відповідальність за фальсифікацію виборчих документів та документів референдуму (ч. ч. 1-3 ст.158 КК України)» (2011 рік), Батраченко Т.С. «Кримінальна відповідальність за порушення порядку фінансування виборчої кампанії кандидата, політичної партії (блоку)» (2013 рік), Яся А.О. «Кримінальна відповідальність за перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача (стаття 157 кримінального кодексу України)» (2015 рік), Бурбій А.В. «Кримінально-правова охорона виборчих прав громадян України» (2020 р.) свідчить, що концептуальний підхід до визначення видового об'єкта діянь, передбачених ст. ст. 157-160 КК України, залишається незмінним. Як виборчі та референдумне права громадян позиціонують родовий об'єкт згаданих кримінально-протиправних посягань і розробники проєкту нового КК України, підготовленого Робочою групою. Така ситуація актуалізує необхідність комплексного наукового дослідження проблеми кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні, що є особливо значущим та своєчасним у період підготовки та прийняття нового вітчизняного кримінального законодавства.

Теоретико-методологічну основу даного дослідження становлять праці відомих фахівців у галузі загальної теорії права (В.В. Завальнюка, В.В. Дудченко, Р.А. Майданика, Ю.М. Оборотова, П.М. Рабіновича, та ін.), а також теорії адміністративного, конституційного (М.В. Афанасьєвої, Л.Р. Білої-Тіунової, Б.С. Мохончука, С.В. Ківалова, В.Ф. Нестеровича, М.П. Орзіха, В.Ф. Погорілка, О.Ф. Фрицького, В.М. Шаповала та ін.) та кримінального права (Ю.В.Бауліна, В.К.Грищука, О.О. Дудорова, В.Я.

Конопельського, М.Й. Коржанського, Ю.Б. Курилюка, П.С. Матишевського, А.А. Музики, В.О.Навроцького, Ю.А. Пономаренка, А.В.Савченка, Є.Л. Стрельцова, В.Я.Тація, В.О. Тулякова, Є.В. Фесенка, П.П. Фріса, М.І. Хавронюка, С.О. Харитонова та ін.).

Особливої уваги було приділено роботам, спеціально присвяченим питанням кримінально-правової охорони виборчих прав громадян, зокрема дослідженням П.П. Андрушка, В.І. Антипова, Т.С. Батраченко, І.В. Бердник, А.В. Бурбій, І.О. Зінченко, Красноголовця, В.В. Кострицького, С.Я. Лихової, М.В. Мазура, Л.П. Медіної, М.І. Мельника, С.А. Мозоля, О.В. Мягкова, О.О. Семенюка, А.В. Солдатенка, І.В. Тимошенко, В.П. Тихого, А.О. Яся.

Зусиллями цих та інших вчених була сформована ґрунтовна теоретико-прикладна база, на підставі якої вирішувалися (вирішуються) питання, пов'язані як з розумінням сутності зазначеної групи кримінальних правопорушень, так і з правилами їх кваліфікації. Однак, кримінально-правові приписи щодо відповідальності за посягання на виборчі права громадян характеризуються високим рівнем динамізму, внаслідок чого розроблені рекомендації щодо їх оцінки доволі швидко застарівають. До того ж, багато питань залишаються спірними, що ніяк не сприяє уніфікації правозастосовної практики.

Аналіз статистичних даних правоохоронних органів (за період з 2013 року до листопада 2023 року) щодо кількості зареєстрованих та кількості спрямованих до суду з обвинувальним актом кримінальних проваджень за ст.ст.157-160 КК України свідчить, що між цими показниками існує серйозний дисбаланс. Так, наприклад, у 2014 р. за згаданими статтями було зареєстровано 189 проваджень і лише 15 з них були спрямовані до суду з обвинувальним актом (з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності жодного провадження не спрямовувалося). У 2015 р. було зареєстровано 187 проваджень, з них 36 були спрямовані до суду з обвинувальним актом, а у 2019 – 175 проваджень, з яких 73 були спрямовані до суду з обвинувальним актом і 2 – з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності.

Певне подолання зазначеного дисбалансу у 2015 та 2019 р.р., вірогідно, зумовлене вдосконаленням відповідних кримінально-правових приписів, яке відбулося згідно Закону від 14 жовтня 2014 р. Проте, його наявність лише підтверджує той факт, що ця робота далека від завершення. Окремої уваги заслуговує й питання щодо форм державного реагування на кримінальні правопорушення проти народного волевиявлення. Зазначені обставини свідчать, що актуальність дослідження проблем кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні зберігається і на прикладному рівні.

Дисертаційне дослідження спрямовано на реалізацію Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України 30 вересня 2019 року № 722/2019; рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки», затвердженого Указом Президента України від 16 лютого

2022 року № 56/2022; Стратегії боротьби з організованою злочинністю, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 року № 1126-р; Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України 24 березня 2021 року № 119/2021; виконано відповідно до планів Південного регіонального центру Національної академії правових наук України: № 148/3-Б «Регіональна юридична наука: сучасні завдання» на 2019-2024 роки та № 86/16 «Актуальні напрямки розвитку юридичної науки для подальшого розвитку регіонів України» на 2013-2018 роки; плану науково-дослідної роботи кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» «Стан, тенденції та перспективи розвитку кримінального права у XXI столітті» на 2018-2022 роки як складової плану науково-дослідної роботи Національного університету «Одеська юридична академія» «Стратегія інтеграційного розвитку України: правовий та культурний вимір на 2018-2022 роки» (державний реєстраційний номер 0116U001842), а також плану науково-дослідної роботи кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» «Тенденції та напрямки сучасного розвитку кримінального права» на 2021-2025 роки як складової плану науково-дослідної роботи Національного університету «Одеська юридична академія» «Правове та соціальне життя людини у людиноцентристському вимірі у цифрову еру» на 2021-2025 роки (державний реєстраційний номер 0122U000266).

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є формування цілісної концепції кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні, розробка рекомендацій щодо удосконалення законодавства з протидії кримінально-протиправним посяганням на нього та уніфікації правозастосовної практики.

Для досягнення цієї мети у дисертаційній роботі вирішувалися такі **завдання:**

- висвітлити стан наукових досліджень кримінально-правової охорони виборчих прав громадян в Україні;
- визначити методологічні аспекти розуміння народного волевиявлення як об'єкта кримінально-правової охорони;
- визначити концептуальний підхід до поняття об'єкта кримінально-правової охорони;
- визначити народне волевиявлення як об'єкт кримінально-правової охорони;
- здійснити класифікацію кримінальних правопорушень проти народного волевиявлення в Україні;
- виявити особливості безпосередніх об'єктів кримінальних правопорушень проти народного волевиявлення в Україні;
- визначити сутність кримінально-правової охорони;

- встановити та охарактеризувати кримінoутворюючі ознаки правопорушень проти суспільних відносин з реалізації виборчих чи референдумного прав громадян, прав та повноважень інших суб'єктів виборчого процесу або процесу референдуму;
- встановити та охарактеризувати кримінoутворюючі ознаки правопорушень проти суспільних відносин з організації та проведення виборів або референдуму;
- охарактеризувати кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінальних правопорушень проти народного волевиявлення;
- визначити диференціацію та індивідуалізацію як методи здійснення кримінально-правової політики України;
- охарактеризувати диференціацію як метод здійснення кримінально-правової політики щодо протидії кримінальним правопорушенням проти народного волевиявлення;
- охарактеризувати індивідуалізацію як метод здійснення кримінально-правової політики щодо протидії кримінальним правопорушенням проти народного волевиявлення.

Об'єкт дослідження – кримінально-правова охорона прав і свобод громадян в Україні.

Предмет дослідження – кримінально-правова охорона народного волевиявлення в Україні.

Методи дослідження. Відповідно до мети та завдань дисертаційного дослідження, на основі принципу плюралістичності методології, з позицій аксіологічного, антропологічного та герменевтичного підходів було використано комплекс загальнонаукових та спеціально наукових методів пізнання.

Застосовуючи аксіологічний методологічний підхід при з'ясуванні сутності об'єкта кримінально-правової охорони взагалі (підрозділ 1. 3) та об'єкта кримінально-правової охорони діянь, передбачених ст. ст. 157-160 КК України (підрозділи 2.1 та 2.3), було підтримано ідею щодо розташування посягань на права та свободи людини на першому місці в системі Особливої частини КК. Аналіз загального поняття об'єкта та виборчих прав громадян в Україні з антропологічних позицій дозволів визнати необґрунтованими найбільш розповсюдженні у вітчизняній теорії кримінального права визначення цих категорій, заснованих на їх ототожненні з певними нормативними приписами, що покликані забезпечити нормальне функціонування відповідних суспільних відносин (підрозділи 1.3. та 2.3), а також довести необхідність поставлення під кримінально-правову охорону суспільних відносин з реалізації громадянами свого права на відкликання представника виборного органу чи посадової особи публічної влади (підрозділ 2.1). Герменевтичний підхід дозволив всебічно дослідити зміст кримінально-правових норм (підрозділи 3.1-3.3), розмежувати диференціацію та індивідуалізацію, як методи здійснення кримінально-правової політики (підрозділ 4.1) та визначити коло дискреційних повноважень судів у сфері

протидії кримінальним правопорушенням проти виборчих прав громадян в Україні (підрозділ 4.3).

У межах зазначених підходів, з використанням діалектичного, формально-юридичного та логіко-семантичного методів було сформульовано поняття народного волевиявлення, як об'єкта кримінально-правової охорони та (засновуючись на аксіологічному аспекті народного волевиявлення, як вирішальної складової безпосередньої демократії в Україні) доведено необхідність його виокремлення на рівні самостійного розділу Особливої частини КК (підрозділ 2.1.) Системно-структурний метод дозволив виділити певні складові народного волевиявлення та здійснити класифікацію кримінальних правопорушень проти нього (підрозділ 2.2). Порівняльно-правовий метод використовувався при співвідношенні положень КК України з відповідними положеннями КК інших країн, що у підсумку надало підстав для висновку, що зарубіжний законодавець не обмежує об'єкт посягань у сфері виборів та референдуму лише виборчими та референдумним правами громадян (підрозділ2.1). Застосування історико-правового методу дало змогу вивчити генезис становлення сучасних кримінально-правових приписів щодо відповідальності за посягання на виборчі права громадян та простежити еволюцію відповідних вітчизняних доктринальних положень (підрозділи 2.1, 2.2, 3.1-3.3, 4.2, 4.3) Використовувався цей метод і при визначенні диференціації та індивідуалізації, як методів здійснення кримінально-правової політики України (підрозділ 4.1). За допомогою методу вивчення документів аналізувалися рішення судів (вироки, постанови) у кримінальних провадженнях за посягання проти виборчих прав та провадженнях про відповідні адміністративні правопорушення (підрозділи 2.3, 3.1-3.3, 4.2 та 4.3). Статистичний метод був задіяний при аналізі стану кримінальних правопорушень проти виборчих прав громадян, визначенні найбільш розповсюджених в Україні видів неправомірної вигоди, що виступає засобом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 160 КК (підрозділ 3.1), а також визначенні найбільш поширених форм реалізації кримінальної відповідальності при вчиненні зазначених діянь (підрозділ 4.3). Соціологічний метод використовувався при аналізі результатів анкетування та дав змогу врахувати думки респондентів з окремих питань кримінально-правової протидії посяганням на народне волевиявлення (підрозділи 3.3, 4.2). Застосування формально-логічного методу дозволило аргументувати наукові висновки та пропозиції із вдосконалення законодавства щодо кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні (підрозділи 2.1, 3.1-3.3, 4.2, 4.3)

Нормативну основу дослідження становлять Конституція України, рішення Конституційного Суду України, Виборчий кодекс України, Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси України, Закон України «Про всеукраїнський референдум», інші законодавчі акти України, а також положення кримінальних кодексів деяких зарубіжних країн у площині проблематики даної дисертаційної роботи.

Емпіричну базу дослідження складають рішення Європейського суду з прав людини, постанови та правові позиції Верховного Суду, 250 рішень вітчизняних судів різних інстанцій у кримінальних провадженнях за ст. ст. 157-160 КК України (2011-2023 р.р.) та провадженнях про адміністративні правопорушення, передбачені главою 15-А КУпАП України, статистичні дані правоохоронних органів щодо стану та динаміки кримінальних правопорушень проти виборчих прав громадян в Україні, а також результати анкетування представників правоохоронних структур та судових органів, науково-педагогічних працівників, аспірантів та здобувачів вищої освіти факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія» (250 респондентів).

Наукова новизна одержаних результатів. Дисертація є першим у вітчизняній науці кримінального права спеціальним комплексним дослідженням теоретичних та практичних проблем кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні.

У дисертаційному дослідженні отримані такі результати, що мають наукову новизну:

вперше:

запропоновано концепцію родового об'єкта кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 157-160 чинного КК України, як народного волевиявлення та доведено необхідність його диференціації на рівні окремого розділу Особливої частини;

сформульовано поняття народного волевиявлення як сукупності однорідних суспільних відносин з формування виборних органів і посадових осіб публічної влади, відкликання представників виборних органів чи посадових осіб публічної влади за народною ініціативою, а також прийняття загальнообов'язкових рішень з питань державного та місцевого значення;

доведено, що народне волевиявлення, як родовий об'єкт, охоплює собою три групи тотожних суспільних відносин: 1) суспільні відносини з реалізації виборчих або референдумного прав громадян, прав або повноважень інших суб'єктів виборчого чи референдумного процесу, а також права на участь у виборчому процесі або процесі референдуму; 2) суспільні відносини з організації і проведення виборів чи референдуму; 3) суспільні відносини з реалізації права громадян на відкликання представника виборних органів чи посадової особи публічної влади, прав члена ініціативної групи з відкликання представника виборних органів чи посадової особи публічної влади або офіційного представника такої ініціативної групи, а також права на участь у процесі відкликання представника виборних органів або посадової особи публічної влади;

обґрунтовано необхідність кримінально-правової охорони суспільних відносини з реалізації права виборців на відкликання представника виборних органів або посадової особи публічної влади як складової народного волевиявлення;

кримінальні правопорушення проти народного волевиявлення за такими критеріями класифіковані: а) видовим об'єктом посягань (з виокремленням кримінальних правопорушень, що посягають на суспільні відносини з реалізації виборчих або референдумного прав, прав та повноважень інших суб'єктів виборчого процесу чи процесу референдуму, права на відкликання представника виборних органів чи посадової особи публічної влади, а також права на участь у виборчому процесі, процесі референдуму або процесі відкликання та кримінальних правопорушень, що посягають на суспільні відносини з організації і проведення виборів або референдуму); б) часом їх вчинення (з виокремленням кримінальних правопорушень, які вчиняються виключно під час виборчого процесу чи процесу референдуму, кримінальних правопорушень, що вчиняються поза межами виборчого процесу чи процесу референдуму та кримінальних правопорушень, які можуть вчинятися як під час виборчого процесу чи процесу референдуму, так і поза їх межами);

визначено поняття кримінальних правопорушень проти народного волевиявлення, як передбачених КК України суспільно небезпечних винних діянь, що вчиняються як під час виборчого процесу чи процесу референдуму, так і поза їх межами і заподіюють істотну шкоду суспільним відносинам з реалізації виборчих або референдумного прав громадян, прав та повноважень інших суб'єктів виборчого процесу чи процесу референдуму, права на участь у виборчому процесі або процесі референдуму, а також права громадян на відкликання представника виборного органу чи посадової особи публічної влади та права на участь у процесі відкликання або суспільним відносинам з організації та проведення виборів або референдуму чи створюють загрозу заподіяння такої шкоди;

встановлені безпосередні об'єкти кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 157-160 чинного КК України, крізь призму їх спрямованості на певні складові народного волевиявлення;

вдосконалено:

законодавчу конструкцію перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі у напрямку розширення об'єкта цього діяння за рахунок включення до нього суспільних відносин з реалізації права громадян на відкликання представника виборних органів чи посадової особи публічної влади, прав члена ініціативної групи з відкликання чи офіційного представника такої ініціативної групи, повернення вказівки на підкуп, як самостійний спосіб перешкоджання, визнання потерпілими від цього діяння виключно індивідуальних суб'єктів виборчого чи референдумного процесів, а також позиціонування посягань, передбачених ч. 1 та ч. 2 ст. 157 КК України, як самостійних кримінальних правопорушень;

законодавчі конструкції, передбачені ч. 4 та ч. 5 ст. 157 КК з позиціонуванням передбачених тут діянь, як кримінальних правопорушень, спрямованих на суспільні відносини з організації та проведення виборів або референдуму і виокремленням їх у самостійні статті КК;

законодавчі приписи щодо фальсифікації виборчої документації чи документації референдуму у напрямку обмеження цього поняття лише «матеріальним» або «інтелектуальним» підробленням такої документації чи включенням до неї завідомо недостовірних відомостей, а також декриміналізації діяння, передбаченого ч. 1 ст. 158^3 КК України;

законодавчі конструкції щодо підкупу, передбаченого ст. 160 КК у напрямку визнання суб'єктами пасивного підкупу лише членів виборчої комісії, комісії з референдуму та офіційних спостерігачів, впровадження підходу до визначення цього підкупу, який притаманний корупційним правопорушенням та позиціонування активного, пасивного та непрямого підкупу, як самостійних кримінальних правопорушень, що мають різну спрямованість, з диференціацією їх на рівні окремих статей V розділу Особливої частини;

законодавчий підхід щодо суспільно небезпечних наслідків посягань на народне волевиявлення у напрямку їх уніфікації та обмеження визнанням голосування на дільниці недійсним чи таким, що не відбулося, з диференціацією їх на рівні особливо кваліфікованих складів відповідних кримінальних правопорушень;

систему кримінальних покарань у напрямку доповнення її таким видом додаткового покарання, як позбавлення виборчих чи референдумного прав;

набуло подальшого розвитку:

концепція об`єкта кримінального правопорушення , як охоронюваних КК суспільних відносин;

наукова позиція щодо розуміння диференціації та індивідуалізації, як самостійних методів здійснення кримінально-правової політики держави;

підхід, відповідно до якого перешкоджання здійсненню виборчих або референдумного прав громадян, прав та повноважень інших суб`єктів виборчого або референдумного процесу можливе виключно шляхом безпосереднього впливу на потерпілу особу;

пропозиції щодо необхідності виокремлення перешкоджання здійсненню права на участь у виборчому процесі або процесі референдуму, у тому числі і права на проведення передвиборної агітації чи агітації референдуму, у самостійну статтю Особливої частини КК;

положення щодо кваліфікації складних одиничних багатооб'єктних правопорушень при конкуренції основного та додаткового об'єктів кримінально-правової охорони;

пропозиції щодо необхідності впровадження замість «ступеня тяжкості вчиненого кримінального правопорушення» (п. 3 ч. 1 ст. 65 КК) такої категорії, як особливості конкретного кримінального правопорушення.

Практичне значення одержаних результатів. Сформульовані в дисертації висновки та пропозиції використовуються у:

науково-дослідній діяльності – для подальшого дослідження теоретичних та практичних питань кримінально – правової охорони народного волевиявлення в України;

правотворчій діяльності – для вдосконалення національного кримінального законодавства в частині протидії кримінальним правопорушенням проти народного волевиявлення;

правозастосовній діяльності – при вирішенні проблем кваліфікації кримінальних правопорушень проти народного волевиявлення;

освітньому процесі – при викладанні навчальних курсів «Кримінальне право України. Загальна частина», «Кримінальне право України. Особлива частина», спеціальних курсів «Теорія кваліфікації кримінальних правопорушень», «Кваліфікація правопорушень проти прав і свобод людини і громадянина», підготовці робочих програм, підручників, методичних рекомендацій, навчальних посібників, тестових завдань із зазначених дисциплін;

правовиховній діяльності – для формування правових знань усіх категорій населення, які можуть стати суб'єктами (або потерпілими) кримінальних правопорушень проти народного волевиявлення.

Особистий внесок здобувача. Дисертація становить самостійне дослідження, висновки та пропозиції, викладені у дисертації, є особистим здобутком автора.

У статті «Human rights as the basic value of the concept of private law in modern Europe», виконаній у співавторстві з Є. Харитоновим, О. Харитоновою, Т. Харитоновою, Ю. Толмачевською автором розкриті окремі питання щодо сутності реалізації першого покоління прав людини у контексті транзитивності сучасного суспільства, а також у взаємозв'язках із сучасною європейською парадигмою приватного права

У статті «The protection of suffrage through legal remedies», опублікованій у співавторстві із П. Камінським та А. Колодіною, автором розкрито основні практичні проблеми реалізації захисту виборчих прав громадян правовими методами на сучасному етапі становлення кримінально-правової політики України.

У статті «The Covid-19 Pandemic and the Rights of the Individual in Terms of Private and Public Law. Ius Humani», опублікованій у співавторстві Є. Харитоновим, О. Харитоновою, М. Ткалич автором проаналізовано основні практичні проблеми реалізації прав людини під час пандемії Covid-19 та запропоновано авторський погляд вирішення даної проблеми засобами правової науки.

У статті «The subject of criminal offenses against the voting rights of sitizens: current issues», опублікованій у співавторстві з А. Берш та В. Кедик автором розкрито поняття предмету кримінальних правопорушень проти виборчих прав громадян та їх особливостей.

У статті «The influence of European standards of democratic elections on the criminal-legal protection of the electoral system of Ukraine», опублікованій у співавторстві з К. Агаповою та Т. Федоровою автором розкрито поняття європейських стандартів демократичних виборів та їх значення для формування виборчої системи в Україні.

У статті «Відповідальність за злочини у сфері виборчих прав за законодавством ФРН та України: порівняльна характеристика», опублікованій у співавторстві з В.А. Федоровим автором розкрито основні положення кримінально-правової охорони виборчих прав за законодавством ФРН та проведено порівняльний аналіз окремих складів діянь.

У статті «Стан дослідження кримінально-правової охорони виборчого процесу в Україні», виконаній у співавторстві з А.І. Веретільник автором проведено аналіз основних та ключових положень проведених дисертаційних досліджень у сфері кримінальної відповідальності за посягання на виборчі права, які було виконано вітчизняними науковцями за останнє десятиліття.

У статті «Стан кримінально-правової охорони виборчого процесу: порівняльно-правовий аналіз законодавства України та Франції», підготовленій у співавторстві з Р.А. Василищук автор розкриває особливості кримінально-правової охорони виборчого процесу в порівняльному співвідношенні українського та французького сучасного законодавства, на основі чого формулює авторські пропозиції щодо врахування позитивного досвіду.

У статтях «Кваліфікація кримінальних правопорушень: поняття та значення», «Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм», «Щодо питання методології наукових досліджень проблем кримінального права», «Порівняльний метод в кримінально-правовому дослідженні», опублікованих у співавторстві з О.В. Степаненко, автором відповідно викладено власну позицію з приводу ознак, які мають бути встановлені як ознаки складу кримінального правопорушення під час кваліфікації кримінально караних діянь; проаналізовано питання й застосування норм закону про кримінальну відповідальність при кваліфікації кримінальних правопорушень; розглянуто явище конкуренції кримінально-правових норм та встановлено вплив при проведені кваліфікації кримінальних правопорушень; розкрито питання методології кримінально-правового дослідження, її особливостей використання, висвітлено специфіку використання окремих загальнонаукових та спеціальних методів дослідження; сформульовано ряд авторських рекомендацій щодо побудови методології кримінально-правового дослідження та пропозицій щодо ефективного використання окремих наукових методів під час його виконання, в тому числі, порівняльний метод.

Ідеї та пропозиції співавторів наукових публікацій у дисертації не використовувалися.

Апробація матеріалів дисертації. Дисертацію виконано та обговорено на кафедрі кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія», а також на засіданні Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. Теоретичні висновки, сформульовані в дисертації, доповідалися та обговорювалися на таких наукових та науково-практичних заходах: Міжнародній науково-практичній конференції «Правові та інституційні механізми забезпечення сталого розвитку України» (м. Одеса, 15-16 травня 2015 р.); Міжнародній науково-

практичній Інтернет-конференції «Актуальні проблеми теорії кримінальної законотворчості та практики її застосування» (м. Одеса, 27 грудня 2016 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Традиції та новації юридичної науки: минуле, сучасність, майбутнє» (м. Одеса, 19 травня 2017 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України)» (м. Одеса, 21 травня 2021 р.); Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 25-річчю утворення Національного університету «Одеська юридична академія» «Завдання кримінального права в умовах надзвичайного стану» (м. Одеса, 9 грудня 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Юридичні науки: проблеми та перспективи» (м. Запоріжжя, 24-25 лютого 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми протидії корупції в Україні в умовах воєнного стану» (м. Рівне, 14 березня 2023 р.); Міжнародній науковій конференції «Modern Science: Processes of Globalisation and Transformation» (Riga, April 21-22, 2023); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу: реалії та перспективи» (м. Запоріжжя, 18 травня 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Восьмі Таврійські юридичні наукові читання» (м. Київ, 16–17 червня 2023 р.).

Публікації. Основні положення, висновки та пропозиції, що містяться у дисертації, відображено у 34 наукових публікаціях, з яких 18 статей опубліковано в наукових фахових виданнях категорії «Б», перелік яких затверджено МОН України, 5 статей – у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection, а також 11 публікацій, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації та додатково відображають її наукові результати .

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з переліку умовних позначень, вступу, чотирьох розділів, що містять дванадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Kharytonov, E., Kharytonova, O., Kharytonova, T., Kolodin, D., & Tolmachevska, Y. (2019). Human rights as the basic value of the concept of private law in modern Europe. *Amazonia Investiga*, 8(20), 477-485. URL : https://www.amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/177/153

2. Kolodin, D., Kolodina, A., & Kaminskyi, P. (2019). The protection of suffrage through legal remedies. *Amazonia Investiga*, 8(22), 344-349. URL : https://www.amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/534/504

3. Kharytonov, E., Kharytonova, O., Kolodin, D., & Tkalych, M. (2020). The Covid-19 Pandemic and the Rights of the Individual in Terms of Private and Public Law. Ius Humani. *Law Journal*, 9(II), 225-250. URL :

https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/509e0a82-ab46-4d0d-bee0-4943b944bfe9/content

4. Kolodin D., Kedyk V., Bersh A. The subject of criminal offenses against the voting rights of sitizens: current issues. *Journal of law and political sciences (JLPS)*. 2022. Vol. (34), issue 3 P. 429-448. URL : https://drive.google.com/file/d/1_xmaprJIXMYMOzPy8aOEltGJL3La0WQ0/view

5. Kolodin D., Fedorova T., Ahapova K. The influence of European standards of democratic elections on the criminal-legal protection of the electoral system of Ukraine. *Journal of law and political sciences (JLPS)*. 2023. Vol. (39). Iss. (4) P. 142-161 URL : https://drive.google.com/file/d/19OXeScePCsKJmSTKB2Op7KjOnQqOudit/view

6. Колодін Д.О., Федоров В.А. Відповідальність за злочини у сфері виборчих прав за законодавством ФРН та України: порівняльна характеристика. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2020. №1. С.196-201. URL : https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1213408.pdf

7. Колодін Д.О. Загальні підходи до визначеня об'єктивної сторони кримінальних правопорушень проти виборчих прав громадян. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. Випуск 5, том 1. С. 87-91 URL :

8. Колодін Д.О., Степаненко О.В. Кваліфікація кримінальних правпопорушень при конкуренції кримінально-правових норм. *Право і суспільство*. 2022. №2. С. 222-227. URL : https://elar.naiau.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/0345ef44-c645-4fde-b310-ed354c1e65cd/content

9. Колодін Д.О., Степаненко О.В. Порівняльний метод в кримінально-правововму дослідженні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2022. №1. 181-185. URL : http://apnl.dnu.in.ua/1_2022/30.pdf

10. Колодін Д.О., Веретільник А. І. Стан дослідження кримінально-правової охорони виборчого процесу в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 7. С. 34-37. URL : http://www.lsej.org.ua/7_2022/5.pdf

11. Колодін Д.О., Василищук Р. А. Стан кримінально-правової охорони виборчого процесу: порівняльно-правовий аналіз законодавства України та Франції. *Право і суспільство*. 2022. № 4. С. 357-361. URL : https://elar.naiau.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/0cf874e7-fa71-4957-8e24-0fc716066458/content

12. Колодін Д.О., Степаненко О.В. Кваліфікація кримінальних правопорушень: поняття та значення. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2023. № 1 (79). С. 169-173. URL : http://law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2023/27.pdf

13. Колодін Д.О., Степаненко О.В. Щодо питання методології наукових досліджень проблем кримінального права. *Київський часопис права*. 2023. № 1. С. 289-293. URL : http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/288/275

14. Колодін Д.О. Принципи загального та рівного виборчого права громадянина: передумови кримінально-правової охорони. *Юридичний вісник.* 2022. №6. С. 56-61. URL : http://yurvisnyk.in.ua/v6_2022/7.pdf

15. Колодін Д.О. Досвід кримінальної охорони виборчої системи у законодавстві європейських країн. *Правова позиція*. 2022. № 2 (35). С. 147-150. URL : http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2022/2/30.pdf

16. Колодін Д.О. Міжнародні правові стандарти як передумова встановлення кримінальної відповідальності за порушення виборчих прав. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 11. С. 119-121. URL : http://lsej.org.ua/11_2022/24.pdf

17. Колодін Д.О. Сучасна система кримінальних правопорушень, які посягають на виборчу систему України. *Правові новели*. 2022. №17. С. 265-269. URL : http://legalnovels.in.ua/journal/17_2022/36.pdf

18. Колодін Д.О. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти виборчої системи в Україні в науковій доктрині останнього десятиліття. *Актуальні проблеми держави і права*. 2023. № 98. С. 15-20. URL : http://apdp.in.ua/v98/3.pdf

19. Колодін Д.О. Кримінально-правова охорона виборчої системи та виборчих прав громадян: порівняльно-правовий аспект. *Київський часопис права*. 2023. № 2. С. 208-211. URL : http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/338/325

20. Колодін Д.О. Відповідальність за кримінальні правопорушення проти виборчої системи: історичний аспект. *Правові новели.* 2023. № 20. С. 66-71. URL : http://legalnovels.in.ua/journal/20_2023/9.pdf

21. Колодін Д.О. Об'єкт кримінальних правопорушень проти виборчої системи України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 6. С. 736-738. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2023/174.pdf

22. Колодін Д.О. Окремі питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти виборчої системи України. *Право та державне управління*. 2023. № 3. С. 172-176. URL : http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2023/26.pdf

23. Колодін Д.О. Щодо суб'єктного складу кримінальних правопорушень проти виборчої системи України. *Держава та регіони*. 2023. № 3 (81). С. 341-345. URL : http://law.stateandregions.zp.ua/archive/3_2023/54.pdf

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації та додатково відображають наукові результати:

24. Колодін Д.О. Кваліфікації порушення рівноправності громадян. *Слідча та судова практика в Україні.* 2018. № 6. С. 35-40. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=jipu_2018_6_8

25. Колодін Д. О. Дослідження останніх змін у КК України щодо фальсифікації підсумків голосування. *Правові та інституційні механізми забезпечення сталого розвитку України* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15-16 травня 2015 р.) : у 2 т. / відп. ред. М.В. Афанасьєва. Одеса : Юридична література, 2015. Т. 2. С. 194-196. URL : http://hdl.handle.net/11300/2306

26. Колодін Д. О. Аналіз змін у КК України щодо фальсифікації підсумків голосування та інших злочинів проти виборчих прав. *Актуальні проблеми теорії кримінальної законотворчості та практики її застосування* : Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція. (м. Одеса, 27 грудня 2016 року). Одеса, 2016. С. 38-41. URL : https://dspace.onua.edu.ua/items/73dd4245-78f8-4d61-a463-8bb3472c00cf

27. Колодін Д. О. Проблеми кваліфікації порушення рівноправності громадян за об'єктом злочину. *Традиції та новації юридичної науки: минуле, сучасність, майбутнє* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 травня 2017 р.) У 2-х т. Т.2 / відп. ред. Г. О. Ульянова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. С. 257-259. URL : https://dspace.onua.edu.ua/items/57217d05-bd1e-454d-b7f5-50170823d1d9

28. Колодін Д. О. До питання про значення родового об'єкту кримінальних правопорушень. *Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України)* : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 травня 2021 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 2. С. 181-184. URL : https://dspace.onua.edu.ua/items/2dca1120-755b-4d61-b4b1-3f1e32719ec3

29. Колодін Д. О. До питання про міжнародні правові стандарти виборчого права. *Завдання кримінального права в умовах надзвичайного стану* : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю утворення Національного університету «Одеська юридична академія» (м. Одеса, 9 грудня 2022 р.) Укладачі: Є. Л. Стрельцов, В. П. Кедик. Відп. редактор Є. Л. Стрельцов. Одеса: ПРЦ НАПрН України, НУ «ОЮА», 2022. С. 70-72. URL : https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e24bac0d-072a-4f55-9514-9d6b30d86771/content

30. Колодін Д.О Виборча документація як предмет кримінального правопорушення, передбаченого ст.158-2 КК України. *Юридичні науки: проблеми та перспективи* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. (м. Запоріжжя, 24-25 лютого 2023 р.) Львів-Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 325-327. URL : http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/191

31. Колодін Д. О. Фінансування політичної партії, передвиборної агітації чи агітації референдуму: кримінально-правові аспекти. *Актуальні проблеми протидії корупції в Україні в умовах воєнного стану* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 14 березня 2023 р.) Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. Львів – Торунь

: Liha-Pres, 2023. С. 183-185. URL : http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/192/5900/13142-1

32. Колодін Д. О. Виборча система як об'єкт кримінально-правової охорони = ELECTORAL SYSTEM AS AN OBJECT OF CRIMINAL LAW PROTECTION. ***Modern Science: Processes of Globalisation and Transformation***: INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE (Riga, April 21-22, 2023). Latvia : «Baltija Publishing». P. 81-83. URL : http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/324

33. Колодін Д.О. Покарання за кримінальні правопорушення проти виборчої системи. *Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу: реалії та перспективи* : Всеукраїнська науково-практична конференція. (м. Запоріжжя, 18 травня 2023 р.). Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 190-192. URL : http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/220

34. Колодін Д. О. Особливості об'єктивної сторони кримінального правопорушення, передбаченого ст. 158-1 КК України. *Восьмі Таврійські юридичні наукові читання* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16–17 червня 2023 р.). Львів – Торунь :Liha-Pres, 2023. С. 204-206. URL : http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/222/5902/13161-1

Характеристика особистості здобувача.

Колодін Денис Олексійович народився 1 березня 1988 року у м. Мелітополь, Запорізька область.

Освіта:

У 2005 році закінчив загальноосвітню школу І-ІІІ ст. №22 м. Мелітополь.

З 2005 по 2010 рік здобував вищу освіту в Одеській національній юридичній академії за спеціальністю 6.060101 – Правознавство, який закінчив з відзнакою.

17.07.2010 отримав диплом магістра права з відзнакою (СК №39763061), виданий Одеською національною юридичною академією.

В 2010 році вступив на навчання до відділу аспірантури та докторантури Національного університету «Одеська юридична академія» для здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. 16.05.2014 отримав диплом кандидата юридичних наук (ДК №021610). Дисертацію захищено 20 лютого 2014 року у спеціалізованій вченій раді Національного університету «Одеська юридична академія».

З 2015 по 2017 рік здобував вищу освіту в Одеський державній академії будівництва та архітектури за спеціальністю 192 – Промислове та цивільне будівництво, де отримав диплом магістра (С17004086) за спеціальністю 192 – Промислове та цивільне будівництво.

З 2018 по 2020 рік здобував вищу освіту в Міжнародному гуманітарному університеті (м. Одеса) за спеціальністю 073 – Менеджмент, де отримав диплом магістра (М20103584) за спеціальністю 073 – Менеджмент, виданий Міжнародним гуманітарним університетом (м. Одеса).

З 2018 по 2020 рік здобував вищу освіту в Міжнародному гуманітарному університеті (м. Одеса) за спеціальністю 035 – Філологія, де отримав диплом магістра (М20102905) за спеціальністю 035 – Філологія.

Трудова діяльність:

З 01.09.2012 по 15.10.2013 – асистент кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія».

З 01.09.2014 до теперішнього часу – доцент кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія».

З 1 лютого 2014 по 1 грудня 2016 року – заступник директора Інституту прокуратури та слідства Національного університету «Одеська юридична академія». З 01.12.2016 по 14.12.2016 – заступник декана факультету міжнародно-правових відносин Національного університету «Одеська юридична академія».

З 15 грудня 2016 – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія».

В 2017 році отримав свідоцтво на заняття адвокатською діяльністю (видано на підставі рішення Ради адвокатів Одеської області № 54 № 002934 від 18.01.2017).

18.06.2018 року отримав вчене звання доцента згідно з рішенням атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (АД №001094), має більше 60 публікацій, у тому числі наукові праці, опубліковані у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, а також публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science.

Інформація про підвищення кваліфікації:

Брав участь у науково-дослідній роботі Університету, отримав сертифікат, який підтверджує високий рівень володіння іноземною мовою (B2).

У 2018 році, пройшов стажування у період з 11 по 15 червня 2018 р. в Гуманітарно-природному університеті в Сандомирі (Республіка Польща) в обсязі 3 кредитів (108 год.).

Колодін Д.О. брав участь у Міжнародному проєкті ERASMUS+ «Модернізація магістерських програм для майбутніх суддів, прокурорів, слідчих щодо європейського стандарту з прав людини».

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація Д.О. Колодіна на тему «Концептуальні засади кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні» написана грамотною науковою українською мовою, стиль викладу матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття.

Відповідність дисертації вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук. Дисертація відповідає вимогам, передбаченим п.п. 7,9 Порядку присудження та позбавлення

наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197.

Вимоги академічної та професійної доброчесності дотримані у повному обсязі. Дотримання здобувачем академічної та професійної доброчесності засвідчується опрацюванням значної кількості джерел з теми дисертаційного дослідження (підтвердженням є кількість найменувань списку використаних джерел до дисертації, з відповідними посиланнями в тексті роботи).

Оцінка відповідності дисертації встановленим вимогам з урахуванням наукової та громадської діяльності здобувача.

Колодін Денис Олексійович має високі особисті якості, завдяки яким він зміг вдало поєднувати свою напружену професійну діяльність із успішною роботою над проблематикою дисертаційного дослідження.

Денис Олексійович Колодін характеризується як віддана своїй праці людина, патріот своєї держави та успішний лідер серед колег і студентства. Успішна підготовка дисертаційного дослідження в складних соціально-політичних умовах свідчать як про досягнення дисертантом нового професійно-наукового рівня, так і про наявність потенціалу, який буде слугувати на користь обраній справі.

Представлена праця є завершеним дослідженням та відповідає вимогам чинного законодавства.

Загальний висновок. Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів, дисертація Колодіна Дениса Олексійовича на тему «Концептуальні засади кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні», відповідає спеціальності 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право, вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197, наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами), Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 року № 1359 та **рекомендується до розгляду та захисту на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук** за спеціальністю 12.00.08 - кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право.

Учасники засідання кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія», на якому відбувалася публічна презентація здобувачем наукових результатів та її обговорення, шляхом відкритого голосування одноголосно, рекомендували дисертацію Колодіна Дениса Олексійовича до попереднього розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді Д 41.086.06 Національного університету «Одеська юридична академія» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право.

У результаті проведеної наукової експертизи дисертації

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації на тему «Концептуальні засади кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні», поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Д.О. Колодіна відповідає спеціальності 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право та вимогам, передбаченим пунктами 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою КМУ від 17 листопада 2021 року.

3. Рекомендувати докторську дисертацію Колодіна Дениса Олексійовича на тему «Концептуальні засади кримінально-правової охорони народного волевиявлення в Україні», поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право до захисту на здобуття ступеня доктора юридичних наук у спеціалізованій вченій раді з присудженням наукового ступеня доктора наук.

Рецензент
Доктор юридичних наук, доцент **Євген ПОЛЯНСЬКИЙ**

Рецензент
Доктор юридичних наук, професор **Євген СТРЕЛЬЦОВ**

Рецензент
Доктор юридичних наук, професор **Вячеслав ТУЛЯКОВ**